

BAIRDS STRANDLOPER *CALIDRIS BAIRDII* (COUES) EEN
NIEUWE SOORT VOOR NEDERLAND

Baird's Sandpiper, new to the Dutch list

N. MARRA

Op 28 juli 1973 reden mijn vrouw en ik in de morgen over de Knardijk. Omstreeks 8 uur zagen wij ter hoogte van km.-paal 21 op een slikveld in Zuidelijk-Flevoland een alleen lopende strandloper. Het viel direct op, dat de vogel een langgerekte indruk maakte. Deze indruk werd gewekt door de relatief korte poten en omdat de vleugelpunten duidelijk (ong. 1,5 cm) voorbij de staartpunt reikten. Verdere opvallende kenmerken waren de geschubde rug en een borstband, welke een duidelijke afscheiding vormde van de spierwitte buik en anaalstreek.

Wij menen te kunnen zeggen, dat de vogel iets kleiner was dan een Bonte Strandloper *Calidris alpina*. Ons exemplaar — dat wij inmiddels als een Bairds Strandloper *Calidris bairdii* (Coues) hadden durven determineren — gedroeg zich als een echte “surface-feeder”. Het pikte voedsel links en rechts van het slik zonder daarvoor in de bodem te boren. Enige malen zagen wij de vogel korte afstanden vliegen, waarbij wij het ontbreken van een vleugelstreep konden vaststellen: een bevestiging van onze determinatie.

Helaas moesten wij zelf het terrein verlaten, maar wij hadden nog de gelegenheid om aan J. Swaab en W. v. d. Schot het relaas te doen van onze waarneming. Zij slaagden er in de vogel vrijwel onmiddellijk terug te vinden nabij de door ons opgegeven plaats.

Aan de hand van onze eigen ter plaatse gemaakte aantekeningen en de observaties van Swaab en v. d. Schot kon een goede beschrijving van de vogel worden gemaakt. De kleur van voorhoofd, bovenkop, kopzijden en wangen was warmbruin met donkere lengtestreepjes. De keel was zeer licht of wit en ongestreept. Vóór en achter het oog was een lichte streep te zien. Beneden

beige-bruin met fijne donkere streepjes. Ook de borst was bruin met donkere vlekjes. Deze bruine borst was scherp afgescheiden van de spierwitte buik en anaalstreek. De vleugels en rug maakten een opvallend geschubde indruk door de bruine omranding van de donkere veren. De punten van de gesloten vleugels waren zwart of donkerbruin. De snavel was dun, recht en ongeveer even lang als de kop. De kleur van de snavel was — evenals de poten — zwart of in ieder geval zeer donker.

In de vlucht werd door het sterke contrast tussen de donkere slagpennen en de veel lichtere vleugeldekveren de indruk gewekt van een smalle vleugelstreep. Bij nadere beschouwing bleek hiervan echter geen sprake te zijn.

De rug, stuit en de middelste staartpennen maakten in de vlucht een zeer donkere indruk, de buitenste staartpennen hadden een veel lichtere, waar- schijnlijk lichtbruine kleur.

Het is duidelijk, dat het hier een adult exemplaar in zomerkleed betrof. Wij hebben de vogel geen geluid horen maken.

Het verbaast ons, dat in de literatuur wordt gesproken over de moeilijke herkenbaarheid van deze soort. In "The Shorebirds of North America" noemt Palmer deze strandloper "probably the most difficult peep to identify". In "Birds of the Soviet Union" vinden we zelfs de krasse vermelding: "reports on encountering this shorebird which are unsupported by production of specimens cannot be considered as reliable". In alle bescheidenheid durven wij deze beweringen in twijfel te trekken. Wij menen, dat deze strandloper wel degelijk, althans in vers nazomerkleed, in het veld is te herkennen en zijn daarbij in het goede gezelschap van Hollom, die in "The Popular Handbook of rarer British Birds" wijst op de duidelijke verschillen met andere strandlopersoorten. G. J. Oreel (mond. mededeling) zag op 27 juli 1972 bij Regina (Canada, Saskatchewan) een Bairds Strandloper, die hij vrijwel direct als deze soort kon determineren.

De Bairds Strandloper, die voortreffelijk staat afgebeeld in "The Shorebirds of North America", is broedvogel in Oost-Siberië, Noord-West Groenland, Alaska en sommige delen van Canada. De soort overwintert in Zuid-Amerika en trekt in hoofdzaak door het binnenland, waarbij zelfs de Rocky Mountains en het Andesgebergte niet worden ontweken en waar zij tot op zeer grote hoogten zijn waargenomen. Als dwaalgast is de soort vastgesteld in Frankrijk, Zweden en Finland. In Engeland waren tot en met 1972 42 exemplaren waargenomen, waarvan 35 stuks in de jaren 1962—1972.

De datum van de waarneming lijkt uitzonderlijk vroeg. Vijftien dagen eerder — 13 juli — zagen wij aan de Knardijk een Amerikaanse Gestreepte Strandloper *Calidris melanotos*. Ook deze datum valt duidelijk buiten het tijdvak waarop deze dwaalgast zou mogen worden verwacht. Het is niet duidelijk of deze vogels uit Siberië of van het Amerikaanse continent afkomstig zijn. Het is ook mogelijk, dat enkele exemplaren vanuit Zuid-Amerika via Afrika onze streken bereiken. Deze laatstgenoemde mogelijkheid zou hun aanwezigheid in juli kunnen verklaren.

C.N.A.: bevestigde waarneming.

SUMMARY

On 28th July 1973 a specimen of the Baird's Sandpiper *Calidris bairdii* was observed in the polder Southern Flevoland. This is the first record of this species in The Netherlands.

LITERATUUR

- Buck, W. F. A. c.s. 1966. British Birds 59: 543—547.
 Boyd, A. W. 1955. British Birds 48: 417—418.
 Browne, P. W. P. 1958. British Birds 51: 81.
 Dement'ev, G. P. c.s. 1951. Birds of the Soviet Union 3: 166—168.
 Fluke, W. G. 1953. British Birds 46: 304—305.

- Hollom, P. A. D. 1960. Popular Handbook of rarer British Birds: 46—47.
 Palmer, R. S. c.s. 1968. The Shorebirds of North America.
 Peterson, R. T. c.s. 1969. De Vogelgids: 309.
 Smith, F. R. c.s. 1973. British Birds 66: 341.
 Swanberg, P. O. 1963. Vår Fågelvärld nr. 2—3.
 Uspenski, S. M. 1969. Die Strandläufer Eurasiens. Neue Brehm Bücherei nr. 420.
 Adres: Kon. Wilhelminaweg 337, Groenekan (U.).

IN JANUARI—FEBRUARI 1974 WEDEROM GROTE STERNS *STERNA SANDVICENSIS* IN ZEELAND

Sandwich Terns *Sterna sandvicensis* in the province of Zeeland in
 January-February 1974
 G. L. OUWENEEL

De aanvankelijke veronderstelling dat de Grote Stern *Sterna sandvicensis*, die op 30 december 1972 en 20 januari 1973 in het aan de zeezijde gelegen deel van het Brouwershavense Gat werd waargenomen (Ouweneel 1973), een incidenteel geval betrof, lijkt voor herziening vatbaar. In januari en februari 1974 werden ter plaatse wederom op verschillende data een of meer Grote Sterns waargenomen. Op 19 januari 1974 namen H. de Boer en ik in het buitendijkse deel van het Brouwershavense Gat een Grote Stern waar, die op de vleugels nog de tekening van het onvolwassen kleed vertoonde. Op 26 januari was er een adulte Grote Stern, welke vogel werd waargenomen door H. v. d. Lee, L. Preesman en mij. De volgende dag, 27 januari 1974, namen L. C. Ouweneel en ik ter plaatse 3 Grote Sterns waar, waaronder een eerstejaars vogel. Later op de middag kon een excursie van Aves op de sterns worden geattendeerd. Aan het eind van de middag zagen de deelnemers een tweetal Grote Sterns vanaf het binnendijkse deel van het Brouwershavense Gat over de dam naar buiten vliegen en zich daar voegen bij een derde vogel (schr. med. J. van Esbroeck). Op 2 februari 1974 konden Preesman en ik ter plaatse geen Grote Sterns ontdekken, maar op 9 februari zag ik tijdens een zuidwesterstorm bij een ten oosten van Scharendijkse gelegen inlaag, vanaf het binnendijkse Brouwershavense Gat twee adulte Grote Sterns komen aanvliegen en zich voegen bij een gezelschapje rustende Kokmeeuwen *Larus ridibundus* en Stormmeeuwen *Larus canus*. De beide vogels hebben daar toen ruim een uur gerust. Aan de zeezijde waren toen geen Grote Sterns. In november en december 1973 heb ik de plaats in totaal viermaal bezocht zonder daar Grote Sterns aan te treffen. Na 9 februari vonden een tijdlang geen waarnemingen plaats tot v. d. Lee op 16 maart buitengaats tenminste twee exemplaren zag. Het is dubieus of dit geval moet worden beschouwd als aansluitend op de eerdere waarnemingen of als (zeer vroege) voorjaarsrek.

Het zou voorsnóg voorbarig zijn te concluderen dat de Grote Stern in het Brouwershavense Gat zou overwinteren. Anderzijds wordt door de omstan-